

Samoevalvacija v šolskem letu 2023/2024

POČUTJE UČITELJEV IN OSTALIH STROKOVNIH DELAVCEV NA DELOVNEM MESTU

Pripravili:

Monika Žalec

Zoran Šutej

Petra Štrekelj

Rok Mikšič (tehnična pomoč)

Ravnateljica:

mag. Ines Žlogar, prof. soc. ped.

avgust, 2024

1 UVOD

V šolskem letu 2023/2024 smo na OŠ Vinica želeli raziskati, kako se počutijo učitelji in ostali strokovni delavci na delovnem mestu.

Na dobro počutje na delovnem mestu namreč vplivajo različni dejavniki. Pozitivna delovna klima je osnovni pogoj za optimalno delovanje zaposlenih. Nanaša se na to, kako zaposleni vidijo sebe, sodelavce, kako vrednotijo institucijo in odnose v njej. Delovno mesto lahko štejemo kot pozitivno, če je zaposlenim v okolju prijetno, sodelavci med seboj dobro sodelujejo, se razumejo ter se med seboj spoštujejo. Da je delovno mesto pozitivno ocenjeno, mora vsebovati naslednje dejavnike (Lešnik, 2012):

- Delovno mesto je natančno opredeljeno – naloge in prioritete so natančno razdeljene; postopki za izvršitev so jasno opredeljeni, prav tako zaposleni, ki so jim naloge zaupane;
- možnost odločanja – ko zaposlenemu damo možnost odločanja, mu s tem izrečemo zaupanje in damo motivacijo;
- organizacija časovnih omejitev – optimalno delovanje pod časovnimi pritiski je na dolgi rok nemogoče; stalno zasipavanje s časovnimi pritiski lahko pri zaposlenih izzove stres in frustracije, ki na dolgi rok vpliva na celotno organizacijo;
- dobri medsebojni odnosi – tu ne govorimo le o medsebojnih odnosih med zaposlenimi, ampak tudi o odnosih z njihovimi neposrednimi nadrejenimi;
- plačilo – lahko deluje zelo motivacijsko, ko je primerno delovnemu mestu, lahko pa je zelo demotivacijsko v primeru, ko je prenizko glede na zahtevnost in odgovornost delovnih nalog.

V mesecu avgustu smo izvedli spletno anketo na temo počutja učiteljev in ostalih strokovnih delavcev na delovnem mestu. V skupini za samoevalvacijo, katero smo sestavljali Monika Žalec, Zoran Šutej, Petra Štrekelj in Rok Mikšič, smo se odločili raziskati zadovoljstvo zaposlenih na delovnem mestu ter na kakšen način doživljajo ob tem stres in kako se z njim spopadajo. Želeli smo raziskati, kako zaposleni sodelujejo med seboj in kako sodelujejo z vodstvom ter kaj jim predstavlja motivacijo pri njihovem vsakdanjem delu.

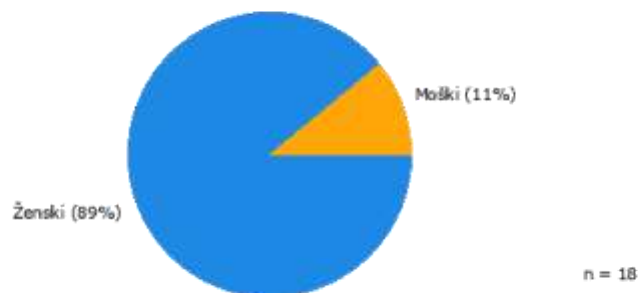
Ciljna skupina so bili učitelji in ostali strokovni delavci šole.

Vprašalnik je izpolnilo 18 zaposlenih.

2 ANALIZA VPRAŠALNIKA

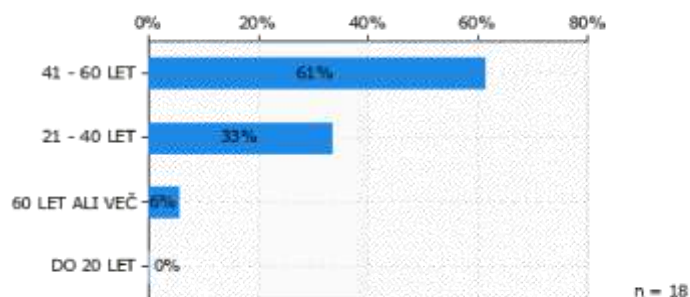
2.1 Splošni podatki

1. vprašanje: Spol

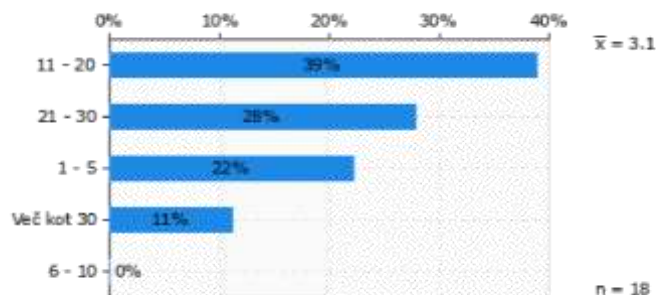
Na prvo vprašanje je odgovorilo 18 zaposlenih, in sicer 89% oseb ženskega spola in 11% oseb moškega spola.

2. vprašanje: Starost

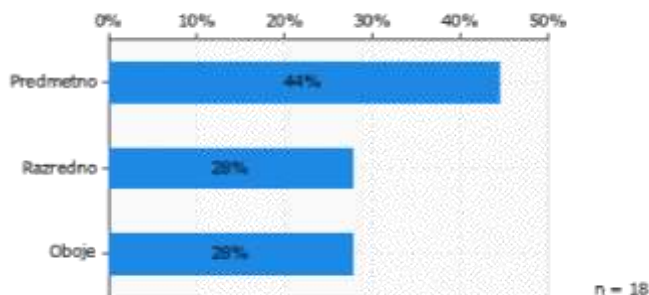
Na slednje vprašanje je prav tako odgovorilo 18 zaposlenih. Največ jih je starih med 41 in 60 let (61%), sledijo tisti, ki so stari med 21 in 40 let (33%), le 6% anketiranih pa je starih 60 let ali več.

3. vprašanje: Koliko let že poučujete?

Največ anketiranih, in sicer 39%, poučuje med 11 in 20 let. Nekaj manj je tistih, ki poučujejo od 21 do 30 let (28%). Od 1 do 5 let poučuje 22% anketiranih zaposlenih, najmanj pa je tistih, ki poučujejo več kot 30 let (11%).

4. vprašanje: Katero stopnjo poučujete?

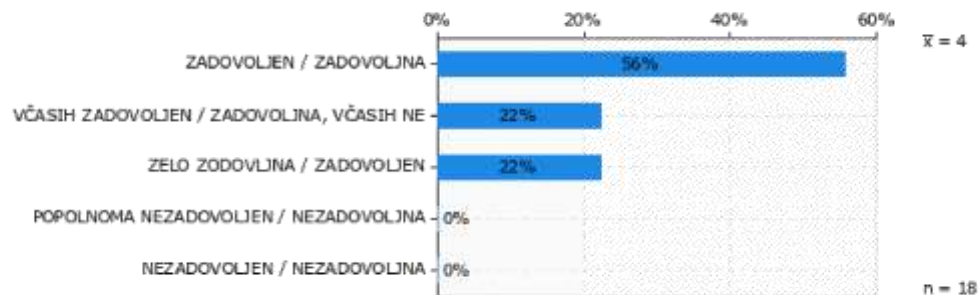

Od 18 anketiranih zaposlenih, jih največ poučuje na predmetni stopnji (44%).

28% jih je odgovorilo, da poučujejo na razredni stopnji in enako število jih je odgovorilo, da poučujejo hkrati na predmetni in razredni stopnji.

2.2 Počutje na delovnem mestu

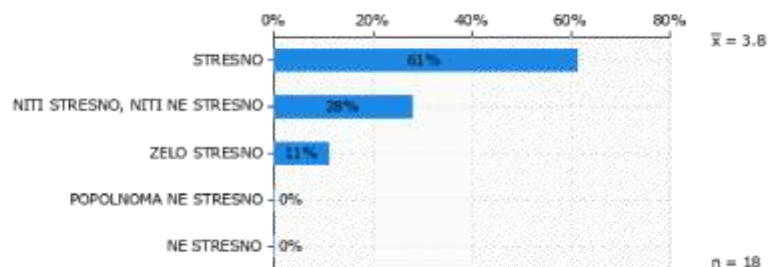
5. vprašanje: Ali ste na delovnem mestu zadovoljni in svoje dodeljeno delo radi opravljate?

Več kot polovica anketiranih (56%) je na delovnem mestu zadovoljna in svoje delo rado opravlja. Tistih, ki so včasih zadovoljni in včasih ne, je 22%. Na svojem dodeljenem delovnem mestu pa je zelo zadovoljnih prav tako 22% anketiranih zaposlenih.

Na vprašanje ni noben odgovoril z odgovorom nezadovoljen oz. popolnoma nezadovoljen, torej je jasno razvidno, da zaposleni svoje delo radi opravljajo in so pri tem zadovoljni.

6. vprašanje: Ali ste mnenja, da je vaše delo stresno?

Da je njihovo delo stresno, meni kar 61% zaposlenih.

28% je takih, ki menijo, da njihovo delo ni niti stresno, niti ne stresno, medtem, ko jih 11% meni, da je njihovo delo zelo stresno.

Za nobenega od anketiranih zaposlenih pa je njihovo delo ne stresno oz. popolnoma ne stresno.

7. vprašanje: Kako močno doživljate stres v različnih obdobjih šolskega leta?

Podvprašanja	Odgovori					Skupaj	Veljavni
	Sploh ne čutim stresa	Čutim rahel stres	Čutim stres	Čutim močan stres	Čutim zelo močan stres		
Začetek šolskega leta	1 (6%)	6 (33%)	8 (44%)	1 (6%)	2 (11%)	18(100%)	18
Ob ocenjevalnih konferencah	1 (6%)	9 (50%)	5 (28%)	1 (6%)	2 (11%)	18(100%)	18
Konec šolskega leta	0 (0%)	3 (17%)	6 (33%)	7 (39%)	2 (11%)	18(100%)	18

Predpostavili smo, da skoraj zagotovo zaposleni stres doživljajo ob začetku in koncu šolskega leta ter ob ocenjevalnih konferencah. Zanimalo nas je v kolikšni meri oz. kako intenzivno tega v omenjenih obdobjih občutijo.

Ob začetku šolskega leta 44% anketiranih čuti stres; 6 anketiranih (33%) takrat čuti rahel stres, 1 posameznik ob začetku šolskega leta čuti močan stres medtem, ko sta se dva od osemnajstih opredelila, da takrat čutijo zelo močan stres. Le 1 od 18 anketiranih je odgovoril, da ob začetku šolskega leta sploh ne čuti stresa.

Ob ocenjevalnih konferencah polovica anketiranih zaposlenih čuti le rahel stres, 5 posameznikov pa je odgovorilo, da takrat čuti stres. Zelo močan stres ob ocenjevalnih konferencah čutita le 2 od 18 anketiranih, močan stres čuti pa 1 posameznik. Da stresa med ocenjevalnimi konferencami sploh ne občuti, je odgovoril prav tako 1 od anketiranih.

Ob koncu šolskega leta 7 od 18 anketiranih čutijo močan stres. 6 njih se je opredelilo, da takrat čutijo stres. Da v tistem obdobju čutijo le rahel stres, so označili 3 anketirani. Zelo močan stres takrat čutijo 2 od 18 anketiranih. Da pa stresa ob koncu šolskega leta sploh ne občuti, ni označil nobeden od 18 anketiranih.

8. vprašanje: Kako stresno doživljate nekatere dejavnike stresa na vašem delovnem mestu?

Podvprašanja	Odgovori						Veljavni
	Povsem ne stresno	Ne stresno	Niti stresno niti ne stresno	Stresno	Zelo stresno	Skupaj	
Prenatrpan urnik / učni načrt dela	0 (0%)	3 (17%)	4 (22%)	8 (44%)	3 (17%)	18(100%)	18
Pritisk učencev	0 (0%)	2 (11%)	4 (22%)	9 (50%)	3 (17%)	18(100%)	18
Pritisk sodelavcev (trpinčenje na delovnem mestu)	3 (17%)	9 (50%)	4 (22%)	1 (6%)	1 (6%)	18(100%)	18
Pritisk vodstva (trpinčenje na delovnem mestu)	1 (6%)	11 (61%)	3 (17%)	3 (17%)	0 (0%)	18(100%)	18
Prehiter tempo dela	0 (0%)	1 (6%)	3 (17%)	12 (67%)	2 (11%)	18(100%)	18
Priprave učnih načrtov, priprav	0 (0%)	5 (28%)	9 (50%)	3 (17%)	1 (6%)	18(100%)	18
Vodenje dokumentacije	0 (0%)	1 (6%)	8 (44%)	9 (50%)	0 (0%)	18(100%)	18
Delo, ki ne določa svobodne izbire	0 (0%)	2 (11%)	9 (50%)	4 (22%)	3 (17%)	18(100%)	18
Negativen odnos učencev do dela	0 (0%)	0 (0%)	4 (22%)	10 (56%)	4 (22%)	18(100%)	18
Hrupni, nemirni, neposlušni učenci	0 (0%)	0 (0%)	3 (17%)	7 (39%)	8 (44%)	18(100%)	18
Skrb za vzgojo in izobraževanje otrok	0 (0%)	1 (6%)	10 (56%)	6 (33%)	1 (6%)	18(100%)	18
Skrb za red in disciplino v razredu, šoli	0 (0%)	0 (0%)	3 (17%)	10 (56%)	5 (28%)	18(100%)	18
Odnosi s sodelavci	5 (28%)	5 (28%)	6 (33%)	2 (11%)	0 (0%)	18(100%)	18
Odnosi s starši	0 (0%)	3 (17%)	7 (39%)	5 (28%)	3 (17%)	18(100%)	18
Govorilne ure in roditeljski sestanki	0 (0%)	4 (22%)	6 (33%)	7 (39%)	1 (6%)	18(100%)	18
Varnost zaposlitve	2 (11%)	6 (33%)	7 (39%)	3 (17%)	0 (0%)	18(100%)	18
Prostorska stiska	2 (11%)	6 (33%)	5 (28%)	4 (22%)	1 (6%)	18(100%)	18
Časovna stiska	1 (6%)	4 (22%)	5 (28%)	7 (39%)	1 (6%)	18(100%)	18

Med zelo stresne situacije zaposleni uvrščajo z največ odstotki hrupne, nemirne in neposlušne učence, za katere jih kar 44% meni, da na njih vplivajo zelo stresno, na 39% pa stresno. Ostali

z 17% menijo, da hrupni učenci na njih ne vplivajo niti stresno, niti ne stresno, nobeden pa ne meni, da hrupni in nemirni učenci na njih vplivajo ne oz. povsem ne stresno.

Na drugo mesto se uvršča skrb za red in disciplino v razredu oz. šoli za katerega je 28% odgovorilo, da na njih vpliva zelo stresno, drugi pa so z 17% mnenja, da skrb za red in disciplino v razredu in šoli na njih ne vpliva niti stresno, niti ne stresno.

Med stresne situacije več kot polovica zaposlenih (67%) postavlja prehitro tempo dela, prav tako jih je več kot polovica (56%) med stresne situacije postavila negativen odnos učencev do dela.

Kot zanimivost je rezultat o situaciji, ki obsega odnose s sodelavci, za katere je 28% zaposlenih odgovorilo, da na njih vpliva povsem ne stresno. Iz realnega življenja lahko trdimo, da je dober odnos med zaposlenimi ter na splošno med populacijo, bistven za dobro počutje in dobro opravljeno delo. Drugi odgovori ne izstopajo bistveno iz povprečja, saj zaposleni menijo, da na njih ne vplivajo niti stresno, niti ne stresno.

9. vprašanje: Kako se spopadate s stresnimi dogodki in problemi na delovnem mestu?

Podvprašanja	Odgovori						Veljavni
	Nikakor se ne strinjam	Se ne strinjam	Delno se strinjam	Se strinjam	Se popolnoma strinjam	Skupaj	
Delam le toliko, kot je potrebno po zakonu	8 (44%)	8 (44%)	1 (6%)	1 (6%)	0 (0%)	18(100%)	18
Delo si organiziram za nekaj dni naprej	0 (0%)	1 (6%)	5 (28%)	7 (39%)	5 (28%)	18(100%)	18
Po končanem delu grem na sprehod, se ukvarjam s športom	0 (0%)	2 (11%)	9 (50%)	4 (22%)	3 (17%)	18(100%)	18
Ne nalagam si dodatnega dela	4 (22%)	8 (44%)	4 (22%)	1 (6%)	1 (6%)	18(100%)	18
Na delo, ki ni opravljeno do časa, gledam, kot da mi je vseeno	11 (61%)	6 (33%)	1 (6%)	0 (0%)	0 (0%)	18(100%)	18
Ne obremenjujem se, če me učenci ne poslušajo	11 (61%)	5 (28%)	1 (6%)	1 (6%)	0 (0%)	18(100%)	18

Uporabljam tehnike sproščanje za	0 (0%)	5 (28%)	9 (50%)	4 (22%)	0 (0%)	18(100%)	18
----------------------------------	--------	---------	---------	---------	--------	----------	----

Anketiranim zaposlenim smo zastavili nekatere načine spoprijemanja s stresom, za katere menimo, da jim pomagajo pri spopadanju s stresnimi situacijami na delovnem mestu. Anketirani so odgovorili, da se stresne situacije ognejo v primeru, če si delo organizirajo nekaj dni vnaprej (28%) ter, če gredo po končanem delu na sprehod ali se ukvarjajo s športom (17%).

Nekaj manj kot polovica (44%) anketiranih se nikakor ne strinja, da je način, da delajo le toliko, kot je potrebno po zakonu, pravi za spopadanje s stresom.

Prav tako je več kot polovica (61%) anketiranih proti načinu, da na delo, ki ni opravljeno sproti, gledajo kot, da jim je vseeno ter da se ne sekirajo, če jih učenci ne poslušajo.

Glede tehnik za sproščanje so se večinoma delno strinjali z načinom spoprijemanja s stresom (50%), čemur pa bi lahko posvetili več pozornosti. Z ostalimi načini so se v povprečju delno strinjali ali ne strinjali, kar pa glede na povprečje ne izstopa.

10. vprašanje: Kako bi opisali sodelovanje s sodelavci na šoli v tem šolskem letu?

Podvprašanja	Odgovori						Veljavni
	Zelo slabo	Slabo	Niti dobro, niti slabo	Dobro	Zelo dobro	Skupaj	
S sodelavci sorodne stroke	0 (0%)	0 (0%)	1 (6%)	8 (44%)	9 (50%)	18(100%)	18
S sodelavci druge stroke	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	13 (72%)	5 (28%)	18(100%)	18
S svetovalno službo	0 (0%)	0 (0%)	2 (11%)	11 (61%)	5 (28%)	18(100%)	18
Z drugimi administrativno tehničnimi delavci	0 (0%)	0 (0%)	1 (6%)	12 (67%)	5 (28%)	18(100%)	18
Z vodstvom šole	0 (0%)	0 (0%)	1 (6%)	12 (67%)	5 (28%)	18(100%)	18

Anketni rezultati pri tem vprašanju kažejo visoko stopnjo zadovoljstva s sodelovanjem na delovnem mestu. Sodelavci sorodne stroke so prejeli najvišje ocene, saj 50% anketirancev meni, da je sodelovanje zelo dobro, 44% pa dobro. Sodelovanje z drugimi strokami, svetovalno službo in administrativno-tehničnimi delavci je prav tako pretežno pozitivno, brez slabih ocen.

Največ anketirancev je sodelovanje ocenilo kot dobro ali zelo dobro, kar kaže na močne delovne odnose.

11. vprašanje: V kolikšni meri vam spodaj naštetu predstavlja vir zadovoljstva in motivacije pri vsakdanjem delu?

Podvprašanja	Odgovori						Veljavni
	Me sploh ne motivira	Me ne motivira	Včasih me motivira	Me motivira	Me zelo motivira	Skupaj	
Dobro vzdušje v kolektivu	0 (0%)	0 (0%)	3 (17%)	8 (44%)	7 (39%)	18(100%)	18
Dobri odnosi z vodstvom šole	0 (0%)	0 (0%)	3 (17%)	5 (28%)	10 (56%)	18(100%)	18
Dobri odnosi med sodelavci	0 (0%)	0 (0%)	3 (17%)	6 (33%)	9 (50%)	18(100%)	18
Lepo urejen / opremljen delovni prostor	0 (0%)	0 (0%)	1 (6%)	10 (56%)	7 (39%)	18(100%)	18
Dosežen uspeh na delovnem mestu	0 (0%)	0 (0%)	2 (11%)	5 (28%)	11 (61%)	18(100%)	18
Dobro opravljeno delo	0 (0%)	0 (0%)	1 (6%)	6 (33%)	11 (61%)	18(100%)	18
Plača	0 (0%)	2 (11%)	1 (6%)	9 (50%)	6 (33%)	18(100%)	18
Pohvala iz strani vodstva samo vam, ne celotnemu kolektivu	0 (0%)	1 (6%)	5 (28%)	8 (44%)	4 (22%)	18(100%)	18
Napredovanje	0 (0%)	0 (0%)	2 (11%)	9 (50%)	7 (39%)	18(100%)	18
Delovna uspešnost (stimulacija)	0 (0%)	0 (0%)	2 (11%)	9 (50%)	7 (39%)	18(100%)	18

Rezultati kažejo, da anketirance najbolj motivirajo dosežen uspeh (61%) in dobro opravljeno delo (61%), sledijo pa lepo urejen delovni prostor (56%) ter dobri odnosi z vodstvom (56%) in sodelavci (50%). Plača motivira 50% anketirancev, medtem ko jih 11% navaja, da jih plača sploh ne motivira. Pohvale in napredovanje sta prav tako pomembna motivatorja, saj več kot 70% anketirancev poroča, da ju motivirata ali zelo motivirata.

12. vprašanje: Kaj bi po vašem mnenju še dodatno izboljšalo odnose med vami in sodelavci?

Podvprašanja	Enote					Navedbe	
	Frekvence	Veljavni	% - Veljavni	Ustrezni	% - Ustrezni	Frekvence	%
Pogostejša izmenjava informacij	12	18	67%	25	48%	12	100%

Pogostejši razgovori	11	18	61%	25	44%	11	92%
Spoštovanje zasebnosti in izogibanje ogovarjanju	11	18	61%	25	44%	11	92%
Iskanje podobnih interesov	4	18	22%	25	16%	4	33%
Drugo:	2	18	11%	25	8%	2	17%
SKUPAJ		18		25		12	100%

Q12 (Drugo:)

Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
s sodelavci imam korekten odnos.	1	4%	50%	50%
druženje	1	4%	50%	100%
Skupaj	2	8%	100%	

Iz tabele lahko razberemo, da si večina sodelavcev želi pogostejšo izmenjavo informacij (67%) in razgovore (61%), kar poudarja potrebo po izboljšanju komunikacije. Prav tako 61% anketirancev meni, da je pomembno spoštovati zasebnost in se izogibati ogovarjanju. Manjši delež (22%) išče skupne interese, medtem ko le 11% poudarja druge vidike, kot sta korekten odnos in druženje. Skupno so rezultati usmerjeni k boljši komunikaciji in spoštovanju v delovnem okolju.

13. Kaj bi po vašem mnenju še dodatno izboljšalo odnose med vami in vodstvom šole?

Podvprašanja	Enote					Navedbe	
	Frekvence	Veljavni	% - Veljavni	Ustrezni	% - Ustrezni	Frekvence	%
Pogostejša izmenjava informacij	10	18	56%	25	40%	10	100%
Pogostejši razgovori	9	18	50%	25	36%	9	90%
Jasne odločitve s strani vodstva	8	18	44%	25	32%	8	80%
Jasna dodelitev odgovornosti / nalog	6	18	33%	25	24%	6	60%

Dosledno upoštevanje pravilnika	2	18	11%	25	8%	2	20%
Drugo:	2	18	11%	25	8%	2	20%
SKUPAJ		18		25		10	100%

Anketni rezultati pri slednjem vprašanju nakazujejo, da bi pogostejša izmenjava informacij (56%) in pogostejši razgovori (50%) bistveno izboljšala odnose med zaposlenimi in vodstvom šole. Jasne odločitve vodstva so pomembne za 44% anketirancev, kar zmanjšuje negotovost, medtem ko 33% meni, da bi jasna dodelitev nalog prav tako prispevala k boljšim odnosom. Le 11% anketirancev meni, da bi dosledno upoštevanje pravilnika izboljšalo odnose, kar kaže, da to ni glavni poudarek. Skupaj rezultati poudarjajo potrebo po odprti komunikaciji in strukturiranju dela.

14. vprašanje: Vaši predlogi razvoja šole v naslednjih petih letih.

Anketirani niso podali nobenega predloga.

3 SKLEPNE UGOTOVITVE

Z anketnim vprašalnikom smo raziskali zadovoljstvo zaposlenih na delovnem mestu ter na kakšen način doživljajo ob tem stres in kako se z njim spopadajo. Prav tako smo raziskali, kako zaposleni sodelujejo med seboj in kako sodelujejo z vodstvom ter kaj jim predstavlja motivacijo pri njihovem vsakdanjem delu.

Večina anketiranih se počuti zadovoljno pri svojem delu, čeprav jih več kot polovica meni, da je njihovo delo stresno, zlasti ob začetku in koncu šolskega leta ter v času zaključka ocenjevalnih obdobj. Zaposleni se srečujejo s stresnimi dejavniki, kot so prehitro tempo dela in težave pri disciplini v razredu ter se spoprijemajo s stresom z ustrezno organizacijo dela in aktivnostmi izven službe.

Kljub splošnemu zadovoljstvu pa obstajajo priložnosti za izboljšave, še posebej v komunikaciji med sodelavci in z vodstvom. Anketirani so izrazili željo po pogostejši izmenjavi informacij in odprtih razgovorih. Ti rezultati lahko služijo kot osnova za nadaljnje akcijske načrte in strategije za izboljšanje delovnega okolja ter zmanjšanje stresa na delovnem mestu.